

Doktor Janez Gogala,

ustanovnik „Marijanišča“

(Spisal —e—.)

Dom in Svet« si je izbral važen nalog, prinašati slavnih mož dobre slike in kratke življenjepise. Dosedaj smo gledali sloveče prvake na polju vede in umetnosti, odlične v slovstvu, godbi in drugih strokah znanstvenih. Mož, katerega danes vidite v podobici, ne pripada samo v eno ali drugo onih strok, ampak vsestransko izobražen, je bil v obče dobrotnik človeštva, zavetnik sirot in zapuščenih naših rojakov. Zato menimo, da ni zoper naš namen, ako najlepše poteze iz življenja njegovega tukaj priobčimo.

Prijazno mesto Kranj je rojstni kraj Gogalov. Dne 22. junija l. 1825. je zagledal luč sveta. Stariši njegovi so bili premožni pa tudi verni in pošteni, kakor

mora biti pravi Gorenjec. Mladi Janez razvijal se je lepo telesno in duševno. Minil je hitro čas igrač in treba je bilo prijeti za knjige. Dovršil je tri razrede v Kranju in moral se je odločiti, ali bode še dalje hodil v šolo, ali pa bode ostal doma in pomagal očetu. Deček sam ni silil v šolo, skrbna mati pa je pregovorila očeta, da je dal Janeza jeseni l. 1838. v Ljubljano v prvo latinsko šolo. Začetek je bil težak, ker ga je misel na dom in prejšnjo prostost motila pri učenju. Ko pa je spoznal

materine želje in očetovo trdno voljo, poprijel se je in stanovitno držal učenja, da je prav dobro izvršil gimnazijo.

Poleg svojih opravil je Gogala poučeval po nekaterih dobrih hišah dijake in se pri tem navzel tistega zunanjega